

Struktury krajiny

Krajina – dále chápána jen jako souš (s jejími vnitrozemskými vodami)

Struktura krajiny – obecně_1

- **Struktura krajiny dána:**
 - 1. charakterem prvků a složek krajiny
 - 2. charakterem vazeb mezi nimi.
- **Tyto vazby vytvářejí z prvků a složek krajiny komplex, celek, svébytnou jednotku
= SYSTÉM**
- **Vazby – povaha: tok hmoty, energie, informace (u živých systémů)**
- **Struktura krajiny určuje její funkční vlastnosti (i vzhled).**

Struktura krajiny – obecně_2

- **Struktura krajiny:**
prostorová (kde), **časová (kdy)**
- **Prostorová** struktura krajiny – není stálá, mění se:
- ***Trvale*** – pozvolným vývojem.
- ***Periodicky*** - pravidelnými výkyvy v toku hmoty, energie, informace (roční období).
- ***Příležitostně*** - katastrofickými výkyvy toků energie, hmoty.
- Změna toku energie nebo informace mění strukturu, změněná struktura mění tok energie, informace.

Struktura krajiny – podle hodnocení vlivu člověka - 1

- **Struktura: Primární, sekundární, terciární, kvartérní (?):**
- **Primární (přírodní, původní) s.:** Abstrahujeme od vlivu člověka, dána horninami, vodou, půdami, klimatem, původní biotou.
- Jednotky – ekotopy (biotopy, STG), přírodní krajiny. Vyjádřena např. geolog., půd. mapami, biochorami, mikrochorami.
- **Sekundární s. (landuse):** Současný charakter krajiny daný využíváním primární struktury člověkem
- Jednotky – les, pole, sídlo, komunikace, nádrž. Vyjádřena typem landuse – Landcover.

Struktura krajiny – podle hodnocení vlivu člověka - 2

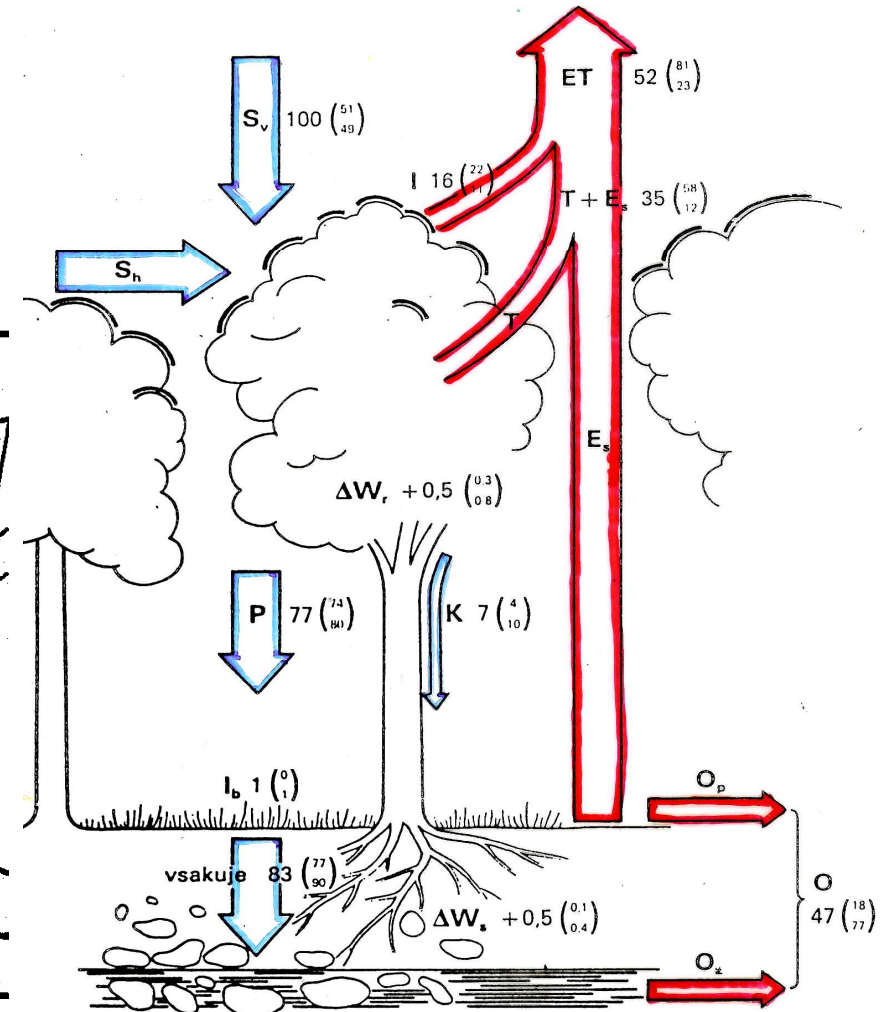
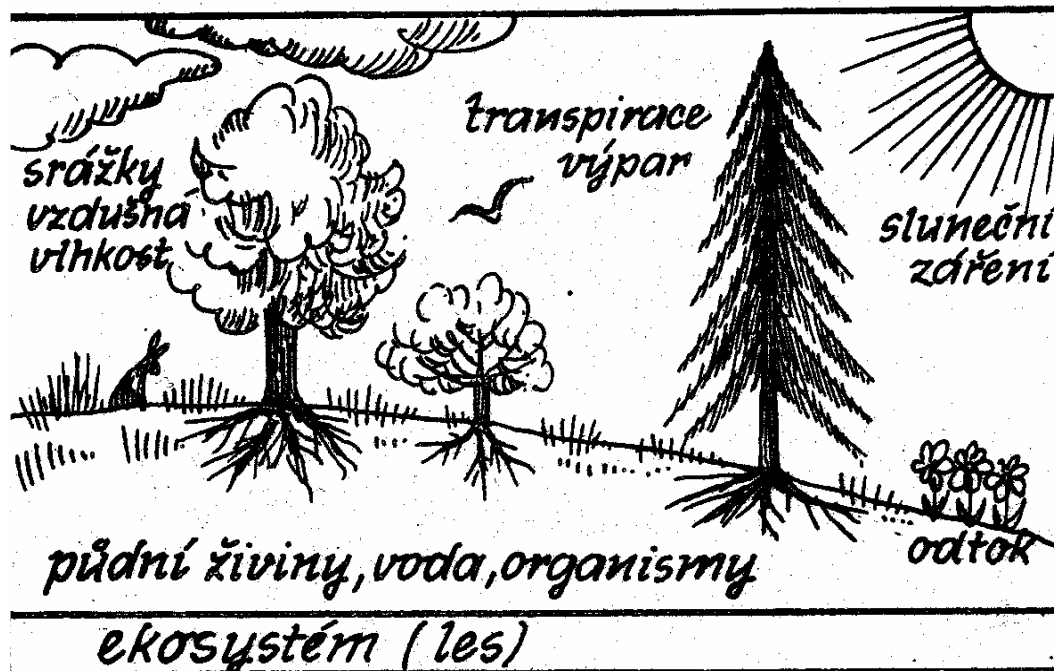
- **Terciérní (socioekonomická) s.:** Jevy a vztahy lidské společnosti v krajině: Projevy zájmů v krajině, vyjádřeny prostřednictvím limitů, záměrů, nároků. „Neviditelná“.
- Jednotky – Chráněné lokality (ložiska, příroda), dobývací prostory, ochranná pásma, chráněné trasy komunikací, cenová mapa ploch, dopravní vazby.
- Vyjádření – rezortní materiály, mapa konfliktů zájmů, mapa územních limitů a záměrů (mapa Návrhu územního plánu).

Struktura krajiny – podle hodnocení vlivu člověka_3

- **Kvartérní („duchovní“) s.:** Svědčí o zabydlenosti krajiny, historii a duchovním vývoji společnosti, částečně „neviditelná“.
- Jednotky: Umělé dominanty v krajině, významná historická místa (bitvy), staré stezky, poutní místa a jejich zázemí, promyšlené komponované krajiny (průhledy), uspořádání kultovních staveb do obrazců.
- Vyjádření: Mapa průzkumů pro krajinný plán (?)

Modely prostorové struktury krajiny

- Monosystémový (odvětvový) model – složky a jejich vztahy (na jednom místě, jeden ekosystém)
 - hl. vertikální vazby.

Modely prostorové struktury krajiny_2

- Polysystémový (teritoriální)
= Více monosystémových modelů – vztahy mezi nimi (krajina, vztahy ekosystémů v ní)
– hl. horizontální vazby.

